

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДВНЗ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Друга іноземна мова (англійська)

Освітня програма «**Французька мова і література**»

Другий (магістерський) рівень

Спеціальність 035 Філологія

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол N 1 від “30” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Друга іноземна мова
Викладач (-і)	Яців С.О.
Контактний телефон викладача	0508100971
E-mail викладача	svitlana.yatsiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	практичні заняття
Обсяг дисципліни	15 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок 13.30
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна належить до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки. Предмет навчальної дисципліни – усна та письмова комунікація в академічному та професійному середовищах, а також етикетні особливості спілкування у полікультурному просторі в умовах глобалізації.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Друга іноземна мова (практичний курс)» є фаховою багатосеместровою дисципліною, яка вивчається упродовж 3 семестрів і пов'язана з такими дисциплінами: «Основи теорії мовної комунікації», «Іноземна мова (основна, практичний курс)», «Історія перекладу», «Перекладацька практика», «Практичний курс перекладу з другої іноземної мови».</p> <p>Оскільки англійська мова для студентів є другою іноземною, вони мають можливість зіставити наукові підходи до рідної та іноземної мов. Зміст дисципліни охоплює специфіку фахової термінології, методи дослідження явищ сучасної англійської мови, аналіз сучасних поглядів на дискусійні мовознавчі проблеми. Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук, читання і реферування англомовної наукової літератури.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> – Здатність розвивати мовні знання, лінгво-комунікативні уміння; розширена і глибока інформаційна обізнаність у лінгвістичній та перекладознавчій проблематиці; – володіння лінгводидактичними уміннями, необхідними для ефективної роботи у закладах навчання, планування і творче конструювання навчально-виховного процесу в цілому і процесу навчання конкретного матеріалу з урахуванням особливостей ступеня навчання; уміння реалізовувати плани з урахуванням особливостей ступеня навчання; – здатність виконувати емпіричні дослідження; обмірковувати надійність науково-дослідної праці; розпізнавати типові моделі (прикладі); організовувати та 	

структурувати дослідження; робити статистичні підрахунки; аналізувати дані дослідження; обговорювати висновки та зміст науково-дослідної праці; презентувати дані науково-дослідної праці в усній або письмовій формі;

- здатність розпізнавати основні перекладознавчі поняття; оперувати концепціями та терміносистемою контрастивної лінгвістики; використовувати ці знання для створення стратегії усного й письмового перекладу;
- здатність застосовувати сучасні принципи, методи, прийоми і засоби навчання іншомовного спілкування; реалізовувати виховну, розвиваючу та освітню функції навчання; аналізувати свою професійну діяльність, добирати підручники та посібники, вивчати та узагальнювати досвід інших вчителів у галузі навчання іноземних мов);
- здатність знаходити конкретну інформацію, пов'язану з процесом або предметом навчання, користуючись бібліотечним каталогом, сторінкою змісту або покажчиком, довідниками, словниками та Інтернетом; запитувати з метою отримання суттєво важливої інформації, пов'язаної з навчанням або спеціальністю; прогнозувати інформацію, користуючись “ключами”, напр., заголовками, підзаголовками;
- здатність виступати з презентаціями чи доповідями з питань, пов'язаних з навчанням, враховувати аудиторію і мету висловлювання; викласти план-схему висловлювання та логічно структурувати ідеї; користуватись відповідними правилами презентації, мовою жестів; коментувати таблиці, графіки і схеми; користуватись адекватними стратегіями під час дискусій, семінарів та консультацій; орієнтувати аудиторію щодо загальної побудови виступу дотримуватись теми виступу; враховувати різні точки зору; виділяти і розвивати ідею;
- уміння тлумачити, порівнювати і зіставляти таблиці, графіки та схеми; узагальнювати, перефразовувати й синтезувати ідеї з різних типів текстів (напр., із статей, дослідницьких проєктів); фіксувати й письмово викладати результати досліджень (напр., опитування думки, огляд теми); робити адекватні і придатні для користування конспекти з різноманітних інформаційних джерел; написати звіт (напр., згідно проєкту); враховувати аудиторію та мету висловлювання; стисло викладати зміст тексту, логічно структурувати ідеї; писати вступ/висновки; організувати текст як послідовність абзаців із заголовками та підзаголовками; користуватися логічними сполучниками для поєднання абзаців в єдиний текст; виправляти роботу;
- здатність визначати тему тексту; розуміти загальний зміст прочитаного тексту; членувати тексти на смислові частини, визначати факти; встановлювати логічні зв'язки між елементами тексту; розуміти різноманітні складні тексти великого обсягу і розкривати імпліцитну інформацію, що міститься в них; виводити судження щодо прочитаного; оцінювати текст; робити інтерпретацію тексту; здатність розуміти літературнорозмовне мовлення носія мови в ситуаціях повсякденного спілкування; відокремлювати головну інформацію тексту від другорядної; виділяти експліцитно висловлену головну думку почутого тексту; розуміти імпліцитно висловлену інформацію тексту; виділяти імпліцитно висловлену головну думку почутого тексту.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин

семінарські заняття / практичні / лабораторні		226			
самостійна робота		224			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
1, 2, 3	035 Філологія	1, 2		В	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Money and banking.	Практичні заняття Самостійна робота	1,4,7,11	Підготовка індивідуального читання. 2. Підготовка до практичних занять, робота зі словниками та аудіо- та відеоматеріалами, включаючи електронні. 3. Написання творів. Letterwriting. Writing a report. 46 44		Вересень-грудень
Тема 1. Banks.	Практичні заняття Самостійна робота	1,2,19,20	22 20		Вересень-жовтень
1.1. Текст "Money". Topical Vocabulary. удіювання.	Практичні заняття Самостійна робота	3,5,16,22	8 6	10 балів	вересень

1.2. Text “Banking system”. Обговорення.	Практичні заняття Самостійна робота	4,7,15,21	8 6	5 балів	жовтень
1.3. Лексичні вправи. Обговорення.	Практичні заняття Самостійна робота	3,8,12,19	6 8	5 балів	жовтень
Тема 2. Academic Corruption in Ukraine.	Практичні заняття Самостійна робота	2,9,14,17	24 24	5 балів	Жовтень-грудень
2.1. Text “TheWowFactorandHowtoGetIt”; Лексико-граматичні вправи. Аудіювання.	Практичні заняття Самостійна робота	5,10,13,19	8 8	5 балів	жовтень
2.2. Text “DumbondownfromDayOne”. Робота з вокабуляром. IdiomaticTreasury	Практичні заняття Самостійна робота	1,4,17,21	8 8	5 балів	листопад
2.3. Стилiстичний аналіз тексту	Практичні заняття	2,5,7,9,15	6 6	5 балів	истопад

	тя Само стійн а робот а				
Контрольна робота по розділу № 1.	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	1-22	2 2	10 балів	грудень
Змістовий модуль 2. Opinion. Who do you trust?	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а		Підготовка індивідуального читання. 2. Підготовка до практичних занять, робота зі словниками та аудіо- та відеоматеріалами, включарчи електронні. 3. Написання творів. Essay: “Therightsandfreedoms I shouldliketoenjoy”. Articlewriting: “Whatisdemocracy?”		Лютий - квітень
Тема 1. Changing your mind.	Прак тичні занят тя		22 22		лютий-березень

	Само стійн а робот а				
1.1. Text “Words from the wise”. Vocabulary Notes. Аудіювання.	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	5,9,14,16	6 6	5 балів	лютий
1.2. Стилiстичний аналiз тексту Topical Vocabulary. Аудіювання.	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	6,8,12,19	6 6	5 балів	лютий
1.3. Text “A profile of a Ukrainian politician”.	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	4,9,15	6 6	3 бали	березень
1.4. Text “How democratic is..”. Робота з лексикою. Аудіювання.	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	5,17,20	4 4	2 бали	березень
Тема 2. What are human rights?	Прак тичні занят тя Само стійн а	2,4,8,15	22 22		Березень- квітень

	робота				
2.1.Speaking.VocabularyNotes. TopicalVocabulary. Аудіювання.	Практичні заняття Самостійна робота	4,6,8,14	4 4	5 балів	березень
2.2.DVD view	Практичні заняття Самостійна робота	11,13,16	4 4	5 балів	березень
2.3.IdiomaticTreasury. Current events	Практичні заняття Самостійна робота	1,8,9,14	4 4	5 балів	березень
2.4.Дискусія.	Практичні заняття Самостійна робота	4,6,8,14	4 4	5 балів	квітень
2.5.Дискусія. Анотація статті.	Практичні заняття Самостійна робота	4,8,9,17	2 2	5 балів	квітень
2.6.Project Work.	Прак	5,8,12,16	2	5 балів	квітень

	тичні заняття Само стійна робота		2		
2.7.Контрольна робота по розділу № 2.	Практичні заняття Само стійна робота	1-22	2 2	5 балів	квітень
Змістовий модуль 3. Lonely Planet.	Практичні заняття Само стійна робота		Підготовка індивідуального читання. 2. Підготовка до практичних занять, робота зі словниками та аудіо- та відеоматеріалами, включаючи електронні. 3. Написання творів. 46 46		Квітень-червень
Тема 1. Home from Home.	Практичні заняття Само стійна робота		22 22		Квітень-червень
1.1.Text : “HotelChelsea”. Робота з вокабуляром. Дискусія. Аудіювання.	Практичні заняття Само стійна робота	2,4,11,14	8 8	5 балів	квітень

	а				
1.2. Text "City Life". Topical Vocabulary. Дискусія. Аудіювання.	Практичні заняття Самостійна робота	3,5,8,21	8 8	5 балів	квітень
1.3. Стилiстичний аналіз тексту	Практичні заняття Самостійна робота	5,7,9	6 6	10 балів	травень
Тема 2. One day in London.	Практичні заняття Самостійна робота		24 24		Травень-червень
2.1. Анотація статті	Практичні заняття Самостійна робота	4,7,9,13	8 8	5 балів	травень
2.2. Text "ImageQueen". Idiomatic Treasury. Дискусія. Modal verbs and the system of modal meanings they convey. Role-playing.	Практичні заняття Самостійна робота	4,6,8,16	8 8	5 балів	травень
2.3. Project Work.	Практичні	1,4,8,12	6	10 балів	червень

	заняття Само стійна робота		6		
2.4.Контрольна робота по розділу № 3.	Практичні заняття Само стійна робота	1-22	2 2	10 балів	червень
Змістовий модуль 4. Justice.	Практичні заняття Само стійна робота		Підготовка індивідуального читання. 2. Підготовка до практичних занять, робота зі словниками та аудіо- та відеоматеріалами, включаючи електронні. 3. Написання творів. A letter to a newspaper. 44 44		Вересень- жовтень
Тема 1. Fight for Justice.	Практичні заняття Само стійна робота		22 22		вересень
1.1.Text: Language in the news . Vocabulary Notes. Лексичні вправи. Word Combinations and Phrases. The category of mood	Практичні заняття Само стійна робота	7,8,10,16	4 4	5 балів	вересень

d: Theuseofobliquemo odsindifferenttypes ofsentences	a				
1.2.Text: Could New Technology Be the Solution?. Робота з вокабуляром. Дискусія.	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	4,9,10,19	4 4	5 балів	вересень
1.3.Аудіювання	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	5,9,12,15	2 2	5 балів	вересень
1.4. Theverbids (theinfinitive, thegerund, theparticiple).	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	5,9,12,15	4 4	5 балів	вересень
1.5.Лексичні вправи. Обговорення теми	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	2,9,14	4 4	5 балів	вересень
1.6.Project.	Прак тичні занят тя Само стійн а робот	5,9,10,18	4 4	5 балів	вересень

	а				
Тема 2. Do the Right thing.	Практичні заняття Самостійна робота		22 22		ЖОВТЕНЬ
2.1. Стилiстичний аналіз тексту	Практичні заняття Самостійна робота	3,5,10,18	2 2	5 балів	ЖОВТЕНЬ
2.2. Text: BBC News: The Con Artist. Дискусія. Лексичні вправи	Практичні заняття Самостійна робота	4,7,14	2 2	2 бали	ЖОВТЕНЬ
2.3. Lookback	Практичні заняття Самостійна робота	3,6,14	4 4	2 бали	ЖОВТЕНЬ
2.4. Анотація статті	Практичні заняття Самостійна робота	1,8,21	4 4	2 бали	ЖОВТЕНЬ
2.5. Family secrets	Практичні	4,6,8,15	4	2 бали	ЖОВТЕНЬ

	заняття Само стійна робота		4		
2.6.Лексичні вправи. IdiomaticTreasury	Практичні заняття Само стійна робота	6,9,18,20	2 2	2 бали	жовтень
2.7.Truth or Myth?	Практичні заняття Само стійна робота	1,5,9,12	2 2	2 бали	жовтень
2.8.Контрольна робота по розділу № 4.	Практичні заняття Само стійна робота	1-22	2 2	5 балів	жовтень
Змістовий модуль 5. Trends.	Практичні заняття Само стійна робота		Підготовка індивідуального читання. 2. Підготовка до практичних занять, робота зі словниками та аудіо- та відеоматеріалами, включаючи електронні. 3. Написання творів. 46 46		Жовтень- грудень

Тема 1. Future Gazing.	Практичні заняття Самостійна робота		22 22		Жовтень-листопад
1.1. Text “Future predictions” . Робота з вокабуляром. Лексичні вправи. Дискусія.	Практичні заняття Самостійна робота	1,4,9,10	12 12	5 балів	жовтень
1.2. Стилiстичний аналіз тексту	Практичні заняття Самостійна робота	5,16,18	10 10	10 балів	листопад
Тема 2. Trendsetters.	Практичні заняття Самостійна робота		24 24		Листопад-грудень
2.1. Text «The Maker Movement».	Практичні заняття Самостійна робота	6,9,11,15	6 6	5 балів	листопад
2.2. Анотація статті	Практичні заняття	4,7,14,15	6 6	5 балів	листопад

	тя Само стійн а робот а				
2.3.Лексичні вправи. Аудіювання. Word order. Inversion	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	5,9,10	6 6	5 балів	грудень
2.4.Робота з вокабуляром. Project	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	5,9,11,14	4 4	10 балів	грудень
2.5.Контрольна робота по розділу № 5.	Прак тичні занят тя Само стійн а робот а	1-22	2 2	10 балів	грудень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.</p> <p>Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на практичному занятті); модульний (тематичні / модульні контрольні роботи – переклад, творчі роботи); підсумковий (перевірка обговорення індивідуальних порт-фоліо перекладача, екзамен).</p> <p>Розподіл балів за семестр</p> <p>Аудиторна / індивідуальна / самостійна робота 30 балів</p> <p><i>Модульні контрольні роботи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Переклад речень: 10 балів – Творча робота: 10 балів
-----------------------------------	---

	<p><i>Екзамен</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Переклад на українську мову оригінального художнього тексту (письмовий вид роботи): 10 балів – Анотація англійською мовою статті українського періодичного видання (усний вид роботи): 10 балів – Переклад з української мови на англійську 5-ти речень на основі матеріалу підрозділу Vocabulary та додаткових лексичних/фразеологічних одиниць відповідних розділів базового підручника (письмовий вид роботи): 10 балів – Непідготовлене мовлення (тематика базового підручника): 10 балів – Портфоліо перекладача: 10 балів <hr/> <p>Разом 100 балів</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Переклад 10-12 складносурядних/складнопідрядних речень з української мови на англійську (на матеріалі підрозділів Grammar/Function відповідних розділів базового підручника)</p> <p>Творча робота – на зразок завдань підрозділів Writing розділів базового підручника.</p> <p>Переклад оригінального художнього тексту обсягом до 250 слів на українську мову.</p> <p><i>Зразки завдань модульної/тематичної контрольної роботи:</i></p> <p>Переклад речень</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вони були замкнутими людьми, тож мені здивувало, що старша сестра раптом почала розкривати мені свої найпотемніші думки. - Не слід було розкривати його сімейну таємницю; гадаю, Вам краще вибачитися перед ним. <p>Творча робота</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identify an experience to write about and write a narrative (e.g. a childhood experience, a challenge, meeting some interesting people). - Write a short guide for a city you know well. <p>Переклад тексту.</p> <p>The study of animal intelligence has long been of interest to humans. In studying the question of whether or not animals can be said to have intelligence, researchers look at such areas as emotions and self-recognition, among other things. The topic of animal intelligence has generated a great deal of controversy.</p> <p>In one study designed to look at emotions, chimpanzees watched videos of other chimpanzees in different situations which might cause feelings of fear or happiness. The behavioral reactions of the chimpanzees watching the video were observed to be appropriate for each situation. Their brain activity was also shown to change according to the different emotions demonstrated on the videos.</p> <p>Mirrors have been used in experiments to determine whether or not animals see</p>

	<p>cognize themselves. In one study, dolphins were marked on different parts of their bodies. The feet that they raced to the mirror to look at their image as soon as they felt the markers demonstrated to researchers that the dolphins did indeed recognize themselves in their mirror images.</p> <p>Similar studies have been done with the elephants and chimpanzees. Researchers have also looked at language, tool use, memory, and problem-solving ability in an attempt to define intelligence in animals.</p> <p>Research on animal intelligence raises a number of difficulties. For one, there is disagreement about what we actually mean by the word “intelligence.”</p> <p>There is also disagreement about the correct way to interpret animal behavior observed in experiments. And, it is difficult to separate actual feelings and cognitive reasoning from instinctual behavior.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Відповідь студента на практичному занятті оцінюється за 4-бальною системою:</p> <p><i>5 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, непередбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв’язання поставлених перед ним завдань.</p> <p><i>4 бали</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.</p> <p><i>3 бали</i> – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам’ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв’язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.</p> <p><i>2 бали</i> – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє</p>

	навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до іспиту становить мінімум 25 балів, максимум 50 балів; бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.

7. Політика курсу

- Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини.
- У випадку пропуску 10 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену), або його/її підсумкова оцінка буде знижена;
- Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю;
- Студент має брати активну участь на практичних заняттях;
- Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях;
- Студент на свій вибір має зробити переклад 5 різножанрових текстів, що виносяться на індивідуальну роботу;
- Студент може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю;
- Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань.
- У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів.
- Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету;
- Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

8. Рекомендована література

1. English for Seniors. Term II.; [навч. посібник для студ. 4-го курсу] / Уткіна Л.О., Особливець О.Ю., Євтушенко Т.В. – Суми, 2009. – 142 с.
2. English for Seniors. Term I.; [навч. посібник для студ. 4-го курсу] / Уткіна Л.О., Особливець О.Ю., Євтушенко Т.В. – Суми, 2009. – 240 с.
3. English Skills with Reading // J. Langan. – Atlantic Community College, 1995.
4. Gairns R., Redman S. True to Life. – Cambridge University Press, 1998.
5. Gamble T.K., Gamble M. Communication Works. – NY: McGraw-Hill, Inc, 1996.
6. Gude K., Duckworth M. Proficiency. Masterclass. – Oxford University Press, 1997.
7. Headway Student's book Upper Intermediate // John & Liz Soars – Oxford University Press. 2001. – 121 p.
8. Krashen, Stephen D. Principles and Practice in Second Language Acquisition. English Language Teaching series. London: Prentice-Hall International, 1987.
9. Lewis, Michael, Jimmy Hill. Practical Techniques for Language Teaching. – 1992.

10. Lynch, Tony. *Communication in the Language Classroom*. – Oxford: OUP. – 1996.
11. *Macmillan Essential Dictionary for Learners of English – World English Corpus* - 861 p.
12. Marius R.A. *Writer's Companion*. — NY: McGraw-Hill, Inc., 1995.
13. *Motivational Strategies in the Language Classroom* / ed. by Zoltan Dornyei. – Cambridge: CUP, 2001.
14. *Oxford Paperback Dictionary Thesaurus & Wordpower Guide*. – Oxford University Press. – 2001. – 1110 p.
15. *Ready to Write More* // K. Blanchard, C. Root. – Longman, 1997.
16. Rivers, Wilga M. *A Practical Guide to the Teaching of English as a Second or Foreign Language*. – New York: OUP, 1978.
17. Seymour, David and Maria Popova. *700 Classroom Activities*. – Oxford: Macmillan Publishers Ltd., 2003.
18. Slattery, Mary & Jane Willis. *English for Primary Teachers: A Handbook of activities and classroom language*. – Oxford: OUP, 2007.
19. Trowbridge, Sally. *Help at hand: Ideas for the developing teacher* / ed. by Chris Cavey. – Barcelona, Manchester: British Council, 2008.
20. Америка / Під ред. Константинової А.М.: Навч. посіб. з країнознавства. – Тернопіль: Вид-во Карп'юка, 2000. – 162 с.

Викладач: С.О. Яців.